

06.04.2018

Työryhmän kokous 27.2.2018

Aika 27.2.2018, klo 9.00-12.00
Paikka Sisäministeriö, Kirkkokatu 12, nh Toivo
Jäsenet

Nimi	Läsnä	Poissa
Neuvotteleva virkamies Kirsi Rajaniemi (puheenjohtaja)	x	
Ylitarkastaja Björn Johansson	x	
Johtava asiantuntija Sanna-Mari Karjalainen	x	
Ylitarkastaja Karoliina Meurman	x	
Yli-insinööri Jaana Rajakko	x	
Ylitarkastaja Anni Pöyry (sihteeri)	x	

1 Kokouksen avaus

Puheenjohtaja avasi kokouksen ja totesi, että tämän kokouksen tavoite on kartoittaa laitekohtaista sääntelyä ja sääntelyn muutostarvetta.

2 Pelastustoimen tuotteet

2.1 Palovaroitin

Palovaroitimia koskevat asetukset ovat valtioneuvoston asetus palovaroitimien teknisistä ominaisuuksista (291/2009) ja sisäasiainministeriön asetus palovaroitimien sijoittamisesta ja kunnossapidosta (239/2009).

1) valtioneuvoston asetus palovaroitimien teknisistä ominaisuuksista

Asetus palovaroitimien teknisistä ominaisuuksista ei sisällä sellaisia vaatimuksia, jotka eivät tulisi suoraan standardista EN 14604. Keskusteltiin siitä, onko edellä mainitun standardin mukainen vaatimustaso riittävä.

Asetuksessa on vanhentuneita viittauksia kansalliseen lainsäädäntöön, jotka tulee päivittää.

Keskusteltiin mahdollisuudesta kumota asetus ja nostaa sen tarpeelliset vaatimukset lakitasolle.

Sovittiin, että Tukesin edustajat toimittavat valvontatietoa seuraavaa kokoukseen.

2) sisäasiainministeriön asetus palovaroitimien sijoittamisesta ja kunnossapidosta

Onnettomuuskeskuksen tutkintaselosteiden suosituksissa on noussut esiin palovaroitimien määrään ja sijoittamiseen liittyvät ongelmat. Keskusteltiin mahdollisuudesta tarkentaa palovaroitimien määrään ja sijoittamiseen liittyvää sääntelyä.

Keskusteltiin siitä, että asetus on luultavasti uusittava kokonaan. Pelastuslakia on myös tarkistettava tältä osin.

06.04.2018

2.2 Häkävaroitin

Häkävaroittimista ei ole tuotekohtaista tarkempaa sääntelyä. Häkävaroitin ei ole pakollinen asunnoissa, mutta sitä suositellaan tulisijallisiin tiloihin sekä tiloihin, joissa käytetään nestekaasulla toimivia laitteita (esim. jääkaappi, kaasuliedet, lämmittimet).

Tukesin edustajat totesivat, että häkävaroittimien sääntely on käytännössä ollut riittävää, joten lähtökohtaisesti tarkempaa sääntelyä ei tarvita.

Keskusteltiin siitä, että voimassa olevan laitelain 4 §:n 1 momentin a kohta kattaa häkävaroittimen, mutta siitä voitaisiin lisätä nimenomainen maininta perusteluihin.

Sovittiin, että Tukesin edustajat kokoavat valvonnan kautta saatuja tilastotietoa seuraavaa kokoukseen.

2.3 Käsisammutin

Sisäasiainministeriön asetuksessa käsisammuttimista (790/2001) säädetään käsisammuttimien teknisistä vaatimuksista. Koska käsisammuttimet ovat myös painelaitteita, useat niistä koskevat vaatimukset tulevat painelaitesäädöksistä.

Tukesin edustajat kertoivat, että heiltä on usein kysytty sitä, voisiko käsisammutin olla muun värinen kuin punainen. Käsisammuttimen punainen rungon väri tulee standardista EN 3-7:2007. Keskusteltiin yleisesti siitä olisiko kuluttajakäyttöön mahdollista sallia muita kuin punaisia käsisammuttimia.

Sovittiin, että työryhmän jäsenten tulee seuraavaksi selvittää mitkä asetuksen vaatimuksista tulevat painelaitesäädöksistä ja mitkä EU:n standardeista, jotta asetuksen muutostarve selkenee.

Keskusteltiin siitä, että jos asetusta ei kumota, lienee tarpeen antaa kokonaan uusi valtioneuvoston asetusta.

2.4 Sammutuspeite

Sammutuspeitteistä ei ole tuotekohtaista tarkempaa sääntelyä. Standardin SFS-EN 1869 noudattaminen ei ole pakollista, mutta mikäli sammutuspeitteen pakkauksessa viitataan standardiin, tulee tuotteen olla standardin mukainen.

Julkisissa tiloissa ja työpaikoilla on käytettävä standardin mukaisia sammutuspeitteitä.

2.5 Poistumisopasteet

Poistumisopasteita säätelee sisäasiainministeriön asetus rakennusten poistumisreittien merkitsemisestä ja valaisemisesta (805/2005).

Tukesin edustajat kertoivat, ettei heillä ole juurikaan poistumisopasteiden valvontaa.

Keskusteltiin siitä, olisiko järkevintä nostaa poistumisopasteiden tuotepuoli lakiin ja antaa muista vaatimuksista uusi asetusta.

2.6 Tehdasvalmisteiset tulisijat (mm. takat ja kiukaat)

Tehdasvalmisteisista tulisijoista ei ole tuotekohtaista tarkempaa sääntelyä.

Keskusteltiin yleisesti tehdasvalmisteisista tulisijoista, jotka ovat rakennustuotteita ja kuuluvat EU:n rakennustuoteasetuksen soveltamisalaan, mikä tarkoittaa sitä, että niitä koskevat vaatimukset tulevat harmonisoitujen tuotestandardien kautta (CE - merkintä).

EN-standardit sisältävät vaatimustasoja erilaisille ominaisuuksille. Kansallisessa standardissa täydennetään yhdenmukaistettuja eurooppalaisia standardeja sekä esitetään suositus, mitkä ominaisuudet on ilmoitettava ko. tuotestandardin mukaan CE-merkityille tuotteille eri käyttökohteissa sekä ominaisuuksille asetetut vähimmäisvaatimustasot tai luokat.

06.04.2018

Keskusteltiin siitä, että paloturvallisuuden kannalta kriittistä on tulisijan ja savuhormin yhteensopivuus. Käytännössä tämä tarkoittaa sitä, että tulisijasta lähtevien savukaasujen lämpötilat eivät saa olla korkeammat kuin savupiipun lämpötilaluokka.

Keskusteltiin yleisesti tulisijojen energiamerkinöistä, jotka tulivat voimaan 1.1.2018.

2.7 Väestönsuojien varusteet ja laitteet

Väestönsuojien varusteista ja laitteista säädetään valtioneuvoston asetuksessa väestönsuojien laitteista ja varusteista (409/2011), valtioneuvoston asetuksessa väestönsuojista (408/2011) sekä sisäasiainministeriön asetuksessa väestönsuojien teknisistä vaatimuksista ja väestönsuojien laitteiden kunnossapidosta (506/2011).

Sisäasiainministeriön asetuksessa väestönsuojien teknisistä vaatimuksista ja väestönsuojien laitteiden kunnossapidosta on vanhentuneita standardiviittauksia, jotka pitkää tarkistaa.

Tukesin edustajat kertoivat, että heille ei tule yhteydenottoja väestönsuojien varusteisiin ja laitteisiin liittyen.

2.8 Kiinteät savunpoistolaitteet

Sisäministeriön antamat savunpoistoa koskevat ohjeet, määräykset ja päätökset kumoutuivat 1.9.1999, kun pelastustoimilaki (561/1999) ja pelastustoimen laitelaki (562/1999) tulivat voimaan. Ohjeet oli annettu 1980-luvun alussa ja ne olivat sisällöltään jo monilta osin vanhentuneita. Myöskään sisäasiainministeriön päätöksessä säädetty laitteiden hyväksyntäjärjestelmä ei enää vastannut uutta lainsäädäntöä, ja päätöksen kyseiset kohdat kumoutuivat 1.9.1999.

Sisäasiainministeriön päätös eräistä savunpoistolaitteista (227/651/79, julkaisu 1981:4) oli voimassa 1.4.1982 alkaen ja kumoutui pelastustoimilaissa (562/1999) säädetyn siirtymäajan päätyttyä 31.8.2001. Päätöksen kohta 6 laitteiden hyväksymisestä kumoutui 1.9.1999.

Automaattisten savunpoistolaitteiden laukaisulaitteiden teknilliset vaatimukset (230/651/82) olivat voimassa määräyksenä 8.4.1983 - 26.12.1990 ja ohjeena 27.12.1990 - 31.8.1999. Samaan julkaisuun sisältyvä ohje savunpoistolaitteista oli voimassa 8.4.1983 - 26.12.1990.

Sisäasiainministeriön ohjeet automaattisten savunpoistolaitosten mitoituksesta (227/651/79, julkaisu 1981:4) olivat voimassa 22.7.1981 - 31.8.1999.

Savunpoistolaitteet kuuluvat EU:n rakennustuoteasetuksen soveltamisalaan. Asetuksen myötä eurooppalaisten standardien ja testausmenetelmien noudattaminen sekä CE-merkintä tulivat pakollisiksi, kun ne aiemmin olivat osittain vapaaehtoisia.

Rakennuksiin asennettavat savunpoistolaitteet kuuluvat pelastustoimen laitelain soveltamisalaan, mutta laki koskee vain tuotteiden markkinoille saattamista, ei savunpoiston suunnittelua eikä savunpoiston tai savunpoistojärjestelmän toteutusta. Rakennusten savunpoistoa koskevat sekä ympäristöministeriön vastuulla olevat rakentamista koskevat säädökset että sisäasiainministeriön vastuulla olevat pelastustoimen lainsäädännön rakennusten käyttöturvallisuutta koskevat säädökset.

Savunhallinnan kokonaisjärjestelmän suunnittelu kuuluu rakentamisen ohjauksen piiriin. YM:n paloturvallisuusasetuksessa on säädetty vaatimukset rakennusten savunpoistolle. Rakennusten paloturvallisuuslaitteiden, joihin myös savunpoistolaitteistot kuuluvat, yleisestä kunnossapitovelvoitteesta on säädetty pelastuslaissa (468/2003).

Keskusteltiin siitä, että nykyinen sääntely koetaan usein riittämättömäksi joko siksi, että monista kysymyksistä ei ole lainkaan säännöksiä tai siksi, että säännökset eivät ole riittävän yksityiskohtaisia verrattuna lähinnä siihen millaista sääntely oli vielä 1990-luvun alussa. Mahdollinen uusi tai yksityiskohtaisempi sääntely, jos sellainen nähdään tarpeelliseksi, pitäisi toteuttaa rakentamista koskevan lainsäädännön puitteissa. Näin siitä syystä, että savunpoiston suunnittelu ja toteuttaminen on

06.04.2018

selkeästi osa rakennuksen suunnittelua eikä erillinen pelastuslaitosta varten toteutettava tekninen ratkaisu.

Työryhmän tulee selvittää tarvitaanko laitteista tarkempaa sääntelyä.

2.9 Käsiammutinliikkeet

Käsiammutinliikkeistä säädetään tarkemmin sisäasiainministeriön asetuksessa käsiammuttimien tarkastuksesta ja huollosta (917/2005).

Keskusteltiin muun muassa asetuksen 7 §:n luettelon käytännön tarpeesta.

3 Muut asiat

Sovittiin, että seuraavassa kokouksessa jatketaan pelastustoimen laitteita koskevien säädösten läpikäymistä ja arvioidaan laitelain 16-19 §:ien muutostarvetta erityisesti suhteessa markkinavalvontalakiin.

4 Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen.

Puheenjohtaja

Kirsi Rajaniemi

Sihteeri

Anni Pöyry

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu asianhallintajärjestelmässä. Sisäministeriö 06.04.2018 klo 16:02. Allekirjoituksen oikeellisuuden voi todentaa kirjaamosta.

Jakelu

Työryhmän jäsenet